

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Факультет романо-германської філології
Кафедра лексикології і стилістики англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор науково-педагогічної
роботи

професор Хмарський В.М.

" _____ " _____ 2020 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Нейролінгвістика в парадигмі сучасної філології

Рівень вищої освіти Третій (доктор філософії)

Спеціальність 035 Філологія

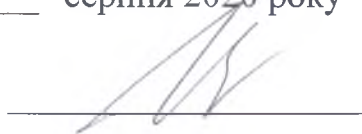
2020 рік

Розробник: Колегаєва Ірина Михайлівна доктор філологічних наук, професор,
завідувачка кафедри лексикології і стилістики англійської мови

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри лексикології і стилістики
англійської мови

Протокол № __ від " ____ " серпня 2020 року

Завідувач кафедри

Колегаєва І.М.

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією
(НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від " 31 " серпня 2020 року

Голова НМК

Телецька Т.В.

Вступ

Навчальна програма дисципліни "**Нейролінгвістика в парадигмі сучасної філології**" складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії спеціальності 035 Філологія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є нейролінгвістика, новітня міждисциплінарна галузь сучасної філології.

Місце навчальної дисципліни в структурі освітнього процесу. Викладається на другому році навчання (2-й семестр).

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Нейролінгвальне підґрунтя семіозису. Мова як система знаків.
2. Наукова парадигма сучасної філології. Нейролінгвістика як погранична дисципліна.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – ознайомити здобувачів вищої освіти із засадами нейролінгвістики як новітньої галузі сучасної філології, що знаходиться на перетині мовознавства, психології, психолінгвістики і нейробиології.

Завдання: поглибити знання в сфері теорії загального і лінгвального семіозису; сформувати чітке розуміння нейробиологічних процесів як підґрунтя лінгвального семіозису і мовленнєвої комунікації; окреслити місце нейролінгвістики в парадигмі сучасної філології.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей:**

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей.

ЗК-2. Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК-1. Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

СК-2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.

СК-3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

СК-4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку із використанням теоретичних і експериментальних методів.

СК-5. Здатність до реалізації завдань міждисциплінарних філологічних досліджень.

СК-6. Здатність планувати й організовувати професійну і науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.

Програмні результати навчання:

ПРН-1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН-2. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.

ПРН-3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію;

ПРН-4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології;

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, що становить 3 кредити ЄКТС.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Нейролінгвальне підґрунтя семіозису. Мова як система знаків.

Тема 1. Становлення нейронної системи людини в процесі філогенезу і онтогенезу. Вчення академіка Павлова про першу і другу сигнальну системи.

Тема 2. Друга сигнальна система і семіозис.

Тема 3. Мова як система знаків.

Змістовий модуль 2. Наукова парадигма сучасної філології. Нейролінгвістика як погранична дисципліна.

Тема 4. Поняття наукової революції і зміна наукових парадигм у філології.

Тема 5. Антропоцентрична парадигма сьогоденної лінгвістики.

Тема 6. Нейролінгвістика як зона порубіжжя із психологією і психолінгвістикою, біологією і нейробіологією, лінгвістикою і когнітивною лінгвістикою.

3. Рекомендована література

Основна

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. – Київ, 2004.
2. Карвасарский Б.Д. Клиническая психология - М.,2004 <http://koob.ru>
3. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. – К, 2008.
4. Кубрякова Е.С. Язык и знание. Роль языка в познании мира. – М., 2004.
5. Кубрякова Е.С. и др. Краткий словарь когнитивных терминов. – М., 1996.
6. Общая психология: Под общ. ред. проф. А. В. Карпова. — М., 2005.
7. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрямки та проблеми. – Полтава, 2008

Додаткова

1. Лекторский В. А. Восприятие // Новая философская энциклопедия : в 4 т. — М. 2010.
2. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. – Полтава, 2010.
3. Филиппова Г. Г. Психология материнства – М, 2002.

Електронні інформаційні ресурси

<https://sci.house/osnovyi-psihologii-scibook/sensornyie-obrazyi-34786.html>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік

5. Методи діагностики успішності навчання

Оцінювання усних відповідей, письмових завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, усна відповідь під час складання заліку.